МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

III Міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних працівників та молодих науковців
(09-10 листопада 2023 р., Одеський державний аграрний університет)

ОДЕСА - 2023

Також забруднення ґрунтів можна значно зменшити за допомогою антропогенного впливу, який зумовлений внесенням у грунт пестицидів, добрив та отрутохімікатів. Збалансоване та точне внесення добрив допомагає підтримувати оптимальні рівні поживних речовин у ґрунті, запобігаючи його вимиванню і забрудненню. Загалом, правильне внесення добрив на поля сприяє збільшенню врожайності та зниженню негативного впливу на довкілля.

Є необхідним розробка планів землекористування, які враховують особливості кожної земельної ділянки та максимально використовують її потенціал при збереженні їхньої природної якості і які дозволили б раціонально використовувати доступні ресурси, такі як ґрунт, вода та рослинність. Врахування особливостей кожної земельної ділянки дозволяє оптимізувати використання цих ресурсів, забезпечуючи максимальну продуктивність.

Якщо господарювання на землі призводить до втрат родючості ґрунтів, то потрібно запровадити штрафи, тому на сучасному етапі варто розробити механізм адміністративної й економічної відповідальності землекористувачів і власників за порушення ними екологічних вимог.

Всі ці заходи є дуже різноманітними та повинні здійснюватись у єдиній системі, інтегруючи один в одного та посилювати дію всіх.

Отже, заходи, спрямовані на покращення стану земель на території Кодимської ТГ є комплексними та включають у себе як регулюючі правові заходи, так і практичні програми з підвищення якості та захисту земельних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Авраменко Т.П. Ресурсний потенціал земель сільськогосподарського призначення та раціональне його використання. *Аграрна наука і освіта*. 2006. №5-6. С. 125-128.

2. Медведєв В.В., Лактіонова Т.М. Земельні ресурси України. Київ. 1998. 150 с.

3. Земельний Кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст.27. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text

4. Паньків З. П. Земельні ресурси : навчальний посібник. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с.

5. Земельні ресурси та їх використання : навч. посіб. /А. М. Третяк та ін. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 304 с.

УДК (1-751.3)(477.86)

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Демченко А.Г., здобувач вищої освіти**,** alinkademch2703@gmail.com
Костюкєвич Т.К. канд. геогр. наук**,** kostyukevich1604@i.ua

Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, Україна

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) України – це певні території та об’єкти зі спеціальним юридичним статусом, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність. Іншими словами, до ПЗФ включаються найбільш цінні для збереження природи території.

Наразі природно-заповідний фонд є одним із найбільш дієвих механізмів охорони найцінніших лісів. Численні лісові заказники, заповідні урочища, а також національні природні парки та інші об’єкти ПЗФ містять чимало українських лісів, які потребують охорони [1].

Основним завданням держави у сфері збереження та відновлення природного середовища є збереження унікальних природних комплексів шляхом створення заповідників, національних парків, заказників та пам'яток природи державного та місцевого значення.

Найкращий спосіб збереження природного ландшафту, історичної місцевості, рідкісних видів тварин і рослин – створити на цих територіях об’єкти природно-заповідного фонду. Заповідання природних територій дозволяє вберегти їх від небажаного і невиправданого впливу людини [2].

Сучасні тенденції організації повноцінного відпочинку серед ландшафтів природно-заповідних об'єктів створюють прекрасні умови для розвитку різних видів туризму, головною метою яких є гармонізація відносин між економічною вигодою, отриманою від рекреації, екологічною безпекою природних територій, що використовуються для відпочинку і задоволення потреби людини в спілкуванні з природою [3].

Івано-Франківська область розміщена на заході України, недалеко від географічного центру Європи. Значна частина області розташована в межах фізико-географічної зони Карпат, а її крайня південно-східна частина – в межах лісостепової зони. Лісистість території становить понад 40%. У рівнинній частині переважають листяні, в передгірській - хвойні ліси. Клімат — помірно континентальний. Оскільки територія області має унікальний рельєф, її поділяють на кілька кліматичних районів. А саме: Наддністрянський Південно-Східний, Передгірський ,Гірський [4].

На основі даних [5] проведено розрахунок відношення площі окремих категорій до загальної площі ПЗФ області. Так, більше половини (53,8 %) площі ПЗФ області займають Національні природні парки, навпіл менше – заказники (21,4 %), на частку регіональних ландшафтних парків – 17,2%. Найменша частка (1,1 %) приходиться на парки-пам’ятки садово-паркового мистецтва та дендрологічні парки.

Особливу цінність являє собою єдиний в області природний заповідник «Горгани», що має багату історію та надзвичайну природну красу. Розташований в південно-західній частині Івано-Франківської області, цілком у межах Надвірнянського району. В області функціонує п’ять національних природних парка – «Верховинський», «Галицький», «Гуцульщина», «Карпатський» та «Синьогора», що становить 53,7 % від загальної площі ПЗФ області. Водночас, у досліджуваному регіоні діє 67 заказників різного типу. Переважна більшість заказників являються об’єктами ПЗФ місцевого значення.

Для аналізу розподілу об’єктів ПЗФ Івано-Франківській області у регіональному розрізі після адміністративно-територіальної реформи було розраховано показник заповідності. До проведення адміністративно-територіальної реформи на території області було 14 районів, сьогодні їх 6: Верховинський, Івано-Франківський, Калуський, Коломийський, Косівський та Надвірнянський.

За нашими розрахунками найбільше значення показника заповідності спостерігається у Верховинському районі (63,7 %), що пояснюється, насамперед, розташуванням на території району «Верховинського» та «Карпатського» національних парків, які займають близько 87 % території від загальної площі ПЗФ району. Найменше значення показника заповідності спостерігається в Коломийському районі (0,88 %), що пов’язано, перш за все, з категорією об’єктів, що розташовані на території району – близько 60% території ПЗФ займають заповідні урочища та заказники у рівних частинах. В середньому показник заповідності по області становить 16 відсотків. За показником заповідності райони області згруповані у п’ять груп: із критично низьким (менше 1%), низьким (2-10%), середнім (11-20%), високим (21-40%) та дуже високим (більше 50%) рівнями (рис. 1).

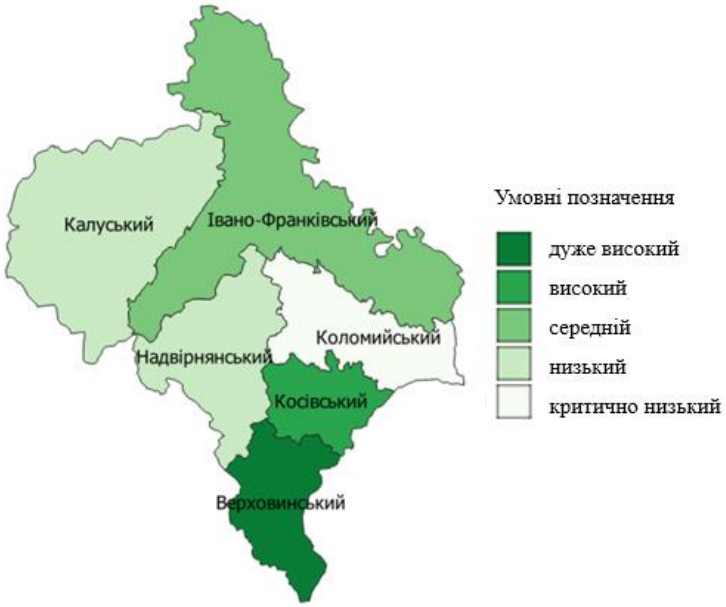

Рис. 1. Показники заповідності районів Івано-Франківської області

Аналіз показників заповідності новостворених 6 районів показує, що об'єкти ПЗФ Івано-Франківської області поширені нерівномірно. Найбільша кількість об'єктів ПЗФ розташована у Калуському та Надвірнянському районах, а найбільшими за площею об'єктів ПЗФ є Верховинській та Івано-Франківській райони. Найвищий природно-заповідний потенціал має Верховинській район (найбільший показник заповідності – 63,7 %, найбільша площа об'єктів ПЗФ – 810,6 км^2). Найменший – Коломийській район (найменший показник заповідності – 0,88 %, найменша площа об'єктів ПЗФ – 21,8 км^2).

Вигідне географічне розташування Івано-Франківській області, особливості природних ресурсів та сприятливий екологічний стан можуть бути використаний для різних видів туризму. Тому, вважаємо доцільним виявлення та створювання більш значущих для охорони об'єктів ПЗФ, особливо, якщо є можливість об'єднувати ці території і створювати більш значущі для охорони об'єкти (природні заповідники, національні природні парки та регіональні ландшафтні парки).

Список використаних джерел:

1. Природно-заповідний фонд. URL: https://sfmu.org.ua/pryrodno-zapovidnyy-fond-pzf (дата звернення: 05.11.2023).
2. Бездухов О.А. Особливості динаміки, сучасного стану і структури природно-заповідного фонду Сумської області. *Таврійський науковий вісник. Серія: Екологія, іхтіологія та аквакультура.* № 117. 2021. С. 271-279.
3. Костюкєвич Т.К. Кадастр природних ресурсів : конспект лекцій. Одеса : ОДЕКУ, 2022. 136 с.
4. Географічна характеристика Івано-Франківської області URL: https://osvita.ua/vnz/reports/geograf/26084 (дата звернення: 4.11.2023).
5. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області в 2021 році. Івано-Франківськ, 2022. 156 с.

UDC 63:005.591.6

INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND ROBOTICS IN AGRICULTURE

Zablotska I.O. Bachelorette
Odessa State Agrarian University
Artemov V.
PhD, Odessa State Agrarian University, Odesa, Ukraine

In the modern world and modern life, it is impossible to avoid the use of technologies that are actively implemented in all spheres of human activity, including the agricultural sector. Innovative technologies provide farmers with significant advantages, which contribute to the development and prosperity of business. They are used to ensure the stability of production, monitor the state of agricultural land, increase productivity and control the quality of products.

The practical application of robotics in crop production can be divided into 5 stages:

Table 1

Stages of cultivation

1	soil cultivation
2	application of fertilizers
3	sowing
4	application of plant protection products and weed&pest control
5	harvesting
6	efficiency analysis

According to Artur Andilakhai - Research Agronomist (Smart Farming) [1], the entire growing process begins with monitoring of weather conditions, which helps in effective production planning. For this, it is important to study weather conditions in detail, and not to be guided by general information provided by hydro meteorological centers. A basic weather station on the farm is used. Monitoring of weather conditions can be done by mobile stations that are installed on equipment and transmit data on temperature and wind strength.

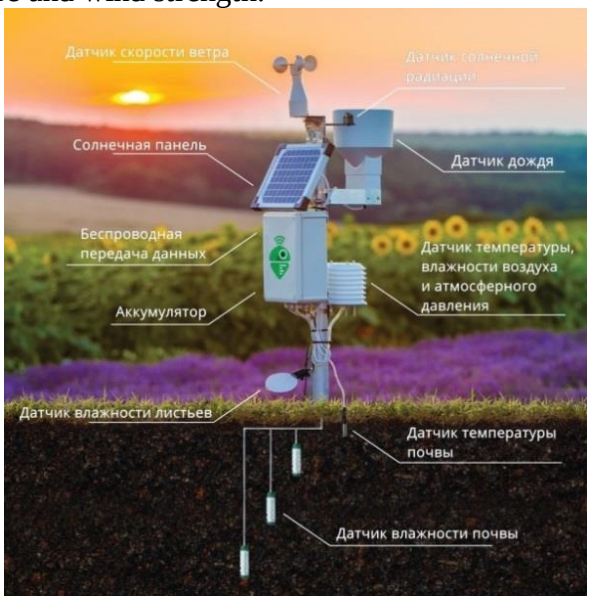

Figure 1. Weather station